

The Stimulus – Appraisal basis for attitude and motivation (Gardner 1985).

The results of the analytic research allow us to assume that the learner appraises the teacher, the method, and the syllabus, as well as the target language, its speakers and the culture in which it is used based on his/her past experience and cultural background. As each person has her own value system, which she has developed during his lifetime, «each second learner is on a separate motivational trajectory» [8, p. 278–287]. Besides these personal preferences there exist common basis for all the second language learners. The best methods for second language teaching are those which are based on these common features and are flexible enough to undergo certain changes depending on the learner's characteristic features, needs, motivation, cultural background etc. For a SL teacher, it is very important to offer students topics, exercises which encourage their interest and increase their motivation. Besides the new material needs to be based on already existing knowledge of a native language, second language, cultural peculiarities etc.

Reference:

1. Novak J. Aprendizagem Significativa em Revista / J. Novak // Meaningful Learning Review. – V1(2), pp. 1–14, 2011.
2. Brown D. H. Principles of Language Learning and Teaching / D. H. Brown. – 5th ED, Pearson ESL. – p.152–180, 2007.
3. Gagne R., Briggs, L. & Wager, W. Principles of Instructional Design / R. Gagne, L. Briggs & W. Wager. – 5th Ed. Fort Worth, TX: HBJ College Publishers, 2004. – 308 pp.
4. Gardner R. Integrative Motivation and Second Language Acquisition, Canadian Association of Applied Linguistics / R. Gardner // Canadian Linguistics Association Joint Plenary Talk, May 30, 2005; London, Ontario. <http://publish.uwo.ca/~gardner/docs/caaltalk5final.pdf>
5. Kohler E. (2002) Hearing Sounds, Understanding Actions: Action Representation in Mirror Neurons / E. Kohler, C. Keysers, M. A. Umiltà, L. Fogassi, V. Gallese and G. Rizzolatti // Science. – P. 297, 846–848.
6. Jarvis Huw; Krashen, Stephen D. (2014), «Is CALL absolute? Language Acquisition and Language Learning Revisited in a Digital Age», TESL-EJ, 17 (4): pp.1–6
7. Meltzoff A. N. & Moore, M. K. (2009) Numerical Identity and the Development of Object Permanence. In S.P. Johnson (ED.), Neocostrutivism, The new Science of Cognitive Development. – New York : oxford University Press, pp. 61-83
8. Schumann J. H. Linguistics for the Evolution and Neurobiology of Language / J. H. Schumann // Journal of English Linguistics. – 35 (3). – 2007. – PP. 278–287.
9. Выготский Л. С. Мышление и речь. Сборник соч. / Л. С. Выготский. – М. : Педагогика, 1982. – 361 с.

УДК 371.315(045)

I. М. Аніщенко,

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, м. Хмельницький

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПЛАТФОРМИ «LINGUA.SKILLS» ПРИ ЗМІШАНОМУ НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

У статті розглядається поняття «змішане навчання» і його основні компоненти. Аналізуються переваги і недоліки моделі технології змішаного навчання в процесі викладання іноземної мови, обґрунтовується її ефективність в умовах сучасної освіти. Автор досліджує досвід використання електронної навчальної платформи LingvaSkills на заняттях з англійської мови в педагогічному вищому навчальному закладі.

Ключові слова: змішане навчання, самостійне навчання, стаціонарне навчання, спільне навчання, електронна навчальна платформа.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЭЛЕКТРОННОЙ ПЛАТФОРМЫ «LINGUA.SKILLS» ПРИ СМЕШАННОМ ОБУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ СТУДЕНТОВ В ПЕДАГОГИЧЕСКОМ ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ

В статье рассматривается понятие «смешанное обучение» и его основные компоненты. Анализируются преимущества и недостатки модели технологии смешанного обучения в процессе преподавания иностранного языка, доказывается её эффективность в условиях современного образования. Автор исследует опыт использования электрон-

ной обучающей платформы LingvaSkills на занятиях английского языка в педагогическом высшем учебном заведении.
 Ключевые слова: смешанное обучение, самостоятельное обучение, онлайн-обучение, очное обучение, общее обучение, электронная обучающая платформа.

USING OF THE E-LEARNING SYSTEM «LINGVA.SKILLS» IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING ON THE BASIS OF THE BLENDED LEARNING AT PEDAGOGICAL HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION

The article deals with the problem of using e-learning platform LingvaSkills while teaching English language on the basis of the blended learning approach in Pedagogical Higher Educational Institution. Different definitions of the notion «blended learning» have been analyzed. The advantages and disadvantages of teaching English under the conditions of blended learning have been determined. The author considers blended learning as a combination of traditional and innovative technologies of electronic, distance and mobile learning, combining advantages of each one. There are such components of blended learning model while teaching foreign language: face to face classrooms, self-study learning, and online collaborative learning. The article also deals with the analyses of the experience of e-learning platform LingvaSkills using. The author states that the full use of LingvaSkills allows diversifying forms of training, as well as multivariate representation of information, individualizing instruction, and intensifying the activities of students during the training. It provides interactive learning, revision of material and effective independent work of students. LingvaSkills is a free and open-source software learning system. It is based on pedagogical principles, and used for blended learning, distance education, flipped classroom and other e-learning projects at universities. So the article is really topical because of the lack of researches and special scientific works in the field of information and communication technology in education.

Key words: blended learning, individual study, face to face classrooms, self-study learning, online collaborative learning, e-learning system.

Нові напрямки та умови українського сьогодення, а також взяті урядом зобов'язання щодо приєднання України до Євросоюзу зумовили необхідність задоволення нових освітніх потреб. Істотні зміни в системі навчання в Україні пов'язані з посиленням інтеграційних процесів у світовому співтоваристві, інтенсивним розвитком інформаційних технологій, розвитком процесу глобалізації інформаційного простору. З розвитком потреб суспільства змінилися акценти методики викладання іноземних мов у вищому навчальному закладі – з читання та перекладу літератури за фахом на комплексне вміння реалізовувати іншомовну комунікацію професійного спрямування. Поряд із цим особливого значення набувають інформаційні технології та змішане навчання, які відкривають нові потенції для оптимального розвитку умінь і навичок здійснення комунікації іноземною мовою. Сутність тенденції полягає в концепції змішаного навчання. Під змішаним навчанням іноземної мови ми розуміємо комбіновану систему професійно орієнтованого іноземного навчання, яка передбачає активну комунікацію між викладачем і студентом за допомогою сучасних технологій та мультимедійних засобів [1, с. 4]. Ця форма навчання відображає раціоналізацію та демократичний підхід щодо свободи вибору місця, часу, темпу оволодіння професійно орієнтованою компетентністю у продуктивних видах іноземної мовленнєвої діяльності.

Впровадження електронних освітніх ресурсів в освітній процес вищого навчального закладу змінили діяльність як студентів, так і викладачів. На сьогодні усі учасники освітнього процесу можуть застосовувати сервіси мережі Інтернет – електронну пошту, електронні бібліотеки, форуми, чати та інші засоби взаємодії, створювати віртуальні класи (Whiteboard, вебтур, вебінар), освітні сайти, портали, системи порталів та ін.; використовувати соціальні Інтернет-сервіси – соціальні мережі, соціальні пошукові системи, блоги, закладки, мережні програмні засоби – карти знань (mind map), засоби створення презентацій (MS PowerPoint, Google Presentations, Prezi.com, SlideRocket, тощо), додатки Google (Gmail, YouTube, Talk) та ін. [3, с. 96].

Дедалі частіше навчальні заклади використовують в роботі системні платформи змішаного навчання. Більшість ВНЗ України зупинили свій вибір на безкоштовних навчальних платформах (ATutor, Claroline, Dokeos, LAMS, Moodle, OLAT, Open ACS, Sakai та ін.). Проте питанню запровадження методу змішаного навчання англійській мові у вітчизняних навчальних закладах із застосуванням онлайн платформи вивчення іноземної мови LingvaSkills приділено недостатньо уваги.

Метою статті є визначення можливостей використання електронної навчальної платформи LingvaSkills при змішаному навчанні іноземної мови в педагогічному вищому навчальному закладі.

Аналіз публікацій вітчизняних та зарубіжних вчених дозволяє зробити висновок, що існує низка наукових досліджень, які сприяють модернізації процесу професійно орієнтованого комунікативного навчання і проводяться за такими напрямами: інноваційні підходи до вивчення іноземної мови у підготовці фахівців (О. Авксентьєва, Т. Ваколюк, О. Письменна, О. Плотнікова, О. Пометун, Л. Рабійчук, Л. Черноватий); проблеми використання інформаційних технологій і електронних освітніх ресурсів у вищій школі (В. Ю. Биков, А. М. Гуржій, М. І. Жалдак, Л. А. Карташова, В. В. Лапінський, А. Ф. Манако, Н. В. Морзе, С. О. Сисоєва, О. В. Співаковський, О. М. Спінін); проблеми змішаного навчання, e-learning (А. Андрєєв, В. Биков, Н. Корсунська, В. Солдаткін, О. Тіхомірова, Е. Тофлер); організація аудиторної та самостійної роботи студентів з іноземної мови (О. Бігич, Н. Бориско, Н. Гез, І. Задорожна, Н. Маєр, О. Тарнопільський, L. Dam. E. Масаго); методичні принципи навчання іноземної мови із використанням інформаційно-комунікаційних технологій (О. Мацюк, А. Янковець, Л. Морська та ін.).

Беручи до уваги науковий доробок зазначених вище авторів, ми розглядаємо змішане навчання іноземній мові як органічне поєднання традиційного навчання з інноваційними технологіями електронного, дистанційного і мобільного навчання при оптимальному поєднанні сильних сторін і переваг кожного з них [7, с. 12]. Запропоноване визначення дає можливість назвати наступні компоненти моделі змішаного навчання іноземній мові професійного спрямування у вищому навчальному закладі:

- очне навчання (face to face classrooms), що являє собою традиційний формат аудиторних занять;
- самостійне навчання (self-study learning) – самостійна робота студентів: пошук, вивчення, аналіз матеріалів відповідно до складеного викладачем плану
- спільне навчання (online collaborative learning), при якому студенти і викладач працюють з використанням онлайн технологій.

Механізм реалізації концепції змішаного навчання передбачає створення комфортного освітнього інформаційного середовища, системи комунікацій, що представляють всю необхідну навчальну інформацію. До переваг застосування змішаного підходу у формуванні іноземної комунікативної компетентності майбутнього вчителя відносимо:

- продуктивність процесу навчання – забезпечується можливість навчання у будь-який час, з будь-якого місця;
- гнучкість, асинхронний режим роботи – можливість навчатися як у зручний для студента час, так і в потрібному для нього темпі, пристосованість до індивідуальних потреб та особливостей студентів;

– інноваційність – розробка та впровадження продуктивних методів навчання («кейс» – технології, проектний метод, дослідницькі методи, тестові технології, навчання в малих групах, ділові ігри та навчання у телекомунікаційних проєктах та ін.);

- інтерактивність – забезпечується за рахунок різноманітності типів контенту;
- швидкість – одночасно можна вчити багатьох людей на тому матеріалі, який було розроблено для одного слухача;
- розробка індивідуальної траєкторії кожним, хто навчається;
- легкість в організації повторення вивченого матеріалу;
- здійснення системи контролю та самоконтролю;
- самоосвіта і саморозвиток.

Разом з тим, під час організації навчального процесу з вивчення іноземної мови майбутніми педагогами за моделлю змішаного навчання варто враховувати можливі труднощі, а саме:

- необхідність оснащення вищих навчальних закладів достатньою кількістю комп'ютерів та оновлення програмного забезпечення;
- наявність технічних проблем;
- рівень комп'ютерної грамотності як у студентів, так і у викладачів;
- значні затрати часу на підготовку до занять із використанням інноваційних технологій;
- визначення оптимального місця інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі [8, с. 37].

Змішане навчання (blended learning) дозволяє використовувати накопичений позитивний досвід здійснення класичного навчання, доповнюючи його сучасними технологічними інноваціями. Адже дозволяє оптимізувати часові затрати викладача і підвищити ефективність процесу навчання в цілому. Студент стає більш активним учасником навчального процесу, що здатний вибудувати індивідуальну освітню траєкторію, виходячи із власних потреб [5, с. 75].

Засобами досягнення навчальних цілей за методикою змішаного навчання є два типи навчальних платформ:

- зовнішні платформи, змістове наповнення яких індивідуально розробляє навчальна інституція, з урахуванням з мети навчання та аналізу потреб студентів (наприклад, Moodle, Web Course Tools);
- внутрішні платформи, що відображають зміст уже розроблених навчальних курсів (наприклад, Mackmillan English Campus, CALL) [4, с. 160].

Наш вибір дистанційного середовища LingvaSkills в якості засобу для формування іншомовної граматичної компетентності студентів пояснюється тим, що це є український національний інтелектуальний продукт, безкоштовна інноваційна онлайн-система, яка дозволяє якісно та професійно вивчати англійську мову у відповідності до міжнародних стандартів знання мови. Система є проста і зручна у використанні, незалежна, оскільки не потребує постійного адміністрування або підтримки з боку технічного відділу, а також не вимагає специфічних знань у сфері комп'ютерних технологій або програмуванні.

Разом з тим, LingvaSkills відповідає визначеним критеріям до навчальних платформ, таким як надійність в експлуатації, модульність, безпечність, сумісність. В цій системі встановлюються такі ролі: студент переймає роль активного суб'єкта, що самостійно набуває знань, формує свою власну систему вмінь та навичок, звісно за допомогою певних джерел, а роль викладача у цій схемі зводиться до мотивування та підтримки тих, хто навчається, підготовки інформаційних джерел, що використовуються при самостійному вивченні тощо. Найефективнішим вважається інтерактивне навчання, яке набувається в співпраці всіх суб'єктів пізнавального середовища, що передбачає обов'язковий обмін набутими досвідом та думками [6, с. 78].

Також на базі даної платформи розроблена концепція змішаного навчання, яка допомагає навчати студентів граматиці англійської мови в онлайн, а під час аудиторних занять відпрацьовувати комунікативні навички. Використовуючи платформу LingvaSkills у навчальному процесі, студент може в будь-який час переглядати необхідний граматичний матеріал в режимі онлайн, самостійно опрацьовувати використання граматичних конструкцій англійської мови (150 уроків до кожного рівня), виконувати необхідні завдання (3 різновиди вправ, включаючи аудіювання); виправляти помилки, повторювати пройдений матеріал, перевіряти свої знання, проходити тестування. Викладач має можливість через свій «особистий кабінет» відстежувати виконання студентом завдань та характер помилок, що дає змогу коригувати аудиторну роботу. Такий підхід значно скорочує час викладача на відпрацювання граматичних структур під час аудиторної роботи, а також економить час на перевірку завдань самостійної роботи студента.

Оскільки платформа LingvaSkills пропонує лише граматичні завдання відповідно до міжнародних стандартів знання мови рівнів A1, A2, B1, це дещо звужує контингент студентів, оскільки дозволяє використовувати її як засіб розвитку іншомовної граматичної компетентності студентів немовних спеціальностей вищого навчального закладу. Однак, використання окремих уроків може використовуватись в якості індивідуальних завдань і для майбутніх фахівців з іноземної філології. Система LingvaSkills може бути використана для розробки дистанційної форми підтримки стаціонарного навчання при вивченні англійської мови.

Переваги навчання за допомогою електронних систем не підлягають сумніву. Ні для кого не секрет, що студенти часто ставляться безвідповідально до результатів своєї навчальної діяльності, зловживають списуванням під час письмових контрольних робіт, користуються підказками тощо. Але в умовах використання електронних навчальних систем таке ставлення до навчання стає неможливим завдяки проведенню електронних тестів і контрольних робіт, які передбачають самостійне виконання всіх завдань протягом обмеженого часу [3, с. 100].

Завдяки зручній платформі LingvaSkills пропонується:

- гнучкий графік занять, доступність навчання в будь-який час (кожен студент сам обирає коли виконувати вправи);
- студент отримує доступ до комплексу необхідних навчальних матеріалів у сучасному електронному вигляді;
- зворотній зв'язок (цілодобовий контакт із користувачами завдяки онлайн чату);
- збільшується творчий та інтелектуальний потенціал за рахунок самоорганізації.

Зазначимо, що поєднання електронного середовища з денним навчальним процесом має позитивні наслідки. У такий спосіб можливо ефективно узгодити, спланувати і скоригувати самостійну діяльність студентів. Однією з об'єктивних передумов такого навчання у вищому навчальному закладі є скорочення кількості аудиторних годин та збільшення годин, що відводяться на самостійну позааудиторну роботу студентів. Таким чином, роль викладача у навчальному процесі, як відповідного джерела інформації, поступово втрачає свою релевантність і перебудовується в опцію організатора, консультанта, керівника та експерта самостійної роботи майбутнього фахівця.

Отже, використання системи LingvaSkills для вивчення іноземної мови є продуктивним і ефективним нововведенням, оскільки робить навчання більш ефективним, дозволяє розширити можливості отримання знань, сприяє підвищенню мо-

тивації навчання, стимулює самоосвіту, підвищує результативність й інформативність освіти. Інформаційні ресурси такого типу є невичерпними та потребують подальшого освоєння як викладачем, так і студентами.

Слід також наголосити, що вагомість роботи зі створення системи LingvaSkills особливо зростає в умовах інтеграції України в Європейську спільноту держав та долучення української освіти до Болонського процесу. Нагадаємо, що LingvaSkills є українським національним інтелектуальним продуктом. Це дає підстави зробити висновок про перспективність обраної теми та розглядати створення власної національної навчальної системи конкретним кроком у реалізації завдань із реформування сучасної освіти в Україні.

Перспективи подальших наукових розвідок ми вбачаємо в дослідженні особливостей приросту якісних показників рівня володіння англійською мовою за умов змішаного навчання іноземній мові з використанням онлайн платформи LingvaSkills.

Література:

1. Габова М. А. Мастер-клас «Образовательный сайт: технология создания и использования» [Електронний ресурс] / М. А. Габова. – Режим доступу : <http://wiki.kgpi.ru/mediawiki/index.php>
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/науковий редактор українського видання доктор пед.наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
- 4 Коваль Т. І. Реалізація технологій дистанційного навчання іноземних мов з використанням навчального середовища Moodle / Т. І. Коваль, О. А. Щербина // Методика навчання іноземних мов майбутніх фахівців. – 2011. – Вип. 21., Ч. 6. – 2001. – С. 94–104.
5. Микитенко Н. О. Ефективні методи формування іншомовної професійної компетентності майбутніх фахівців природничих спеціальностей / Н. О. Микитенко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. – 2011. – № 2. – С. 157–166.
6. Рашевська Н. В. Змішане навчання як психолого-педагогічна проблема / Н. В. Рашевська // Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки» – Черкаси : ЧНУ, 2010. – Вип. 191. – С. 89–96.
7. Томіліна А. О. Використання системи електронного навчання Moodle при вивченні іноземної мови / А. О. Томіліна // Педагогіка вищої та середньої школи. – 2011. – Вип. 32. – 2011. – С. 75–80.
8. Чередніченко Г. А. Інноваційні технології у методиці викладання іноземних мов / Г. А. Чередніченко // Інноваційні методи викладання іноземних мов у немовних вищих навчальних закладах : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – К. : НУХТ, 2015 р. – С. 10–14.
9. Arbaugh, J. B. A review of research on online and blended learning in the management disciplines : 1994–2009 / J. B. Arbaugh, A. Desai, B. Rau, B. S. Sridhar // Organization Management Journal. – 2010. – № 7. – P. 34–42.

УДК 811.161.2

І. М. Бабій, Н. О. Свистун,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль

ПРОСТЕ РЕЧЕННЯ У СУЧАСНІЙ СИНТАКСИЧНІЙ ПАРАДИГМІ

У статті розглядається просте речення як основна синтаксична одиниця. З урахуванням сучасного стану лінгвістики проаналізовано семантико-синтаксичну структуру простого речення. Схарактеризовано основні види односкладних речень.

Ключові слова: *просте речення, предикативність, двоскладне речення, односкладне речення, типи односкладних речень.*

ПРОСТОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ В СОВРЕМЕННОЙ СИНТАКСИЧЕСКОЙ ПАРАДИГМЕ

В статье рассматривается простое предложение как основная синтаксическая единица. С учетом современного состояния лингвистики проанализирована семантико-синтаксическая структура простого предложения. Охарактеризованы основные виды односложных предложений.

Ключевые слова: *простое предложение, предикативность, двусложное предложение, односложное предложение, типы односложных предложений.*

SIMPLE SENTENCES IN MODERN SYNTAX

Studying of the language syntax structure is an actual problem of modern linguistics for a long time. The relevance of our research is the need to consider a simple sentence as syntax unit, outlining of the main approaches to the classification of simple sentences, clarification of basic grammatical features of different types of sentences.

The purpose of the proposed work is to form and describe the main approaches to the simple sentences analysis in modern linguistics, semantic analyze the syntax structure of simple sentences.

To achieve this goal it is necessary to solve the following problems: to outline the basic scientific concepts that consider a simple sentence; describe the classification of simple sentences in modern linguistics; find out the specifics of composite sentences; file semantics and grammatical features of the main types of composite sentences.

The syntax theory is actively developing today. The current stage of syntax science development is marked with consolidation of integrated and differentiated approach to the analysis of sentences, semantic and communicative language levels of its organization. As it is a set of factors of different nature can determine the identity of a construction to some classification type.

Simple sentence is described as the basic syntax unit in this article. The analyzes of semantic-syntax structure of simple sentences according to the current state of linguistics is given. Basic types of composite sentences are determined.

Key words: *simple sentence, predication, two-part sentence, composite sentence, types of composite sentences.*

Постановка наукової проблеми та її значення. Вивчення синтаксичної будови мови тривалий час залишається актуальною проблемою сучасної лінгвістики. Сьогодні синтаксична теорія активно розвивається. «На зміну концепції Ф. Буслаєва, О. Пешковського, О. Шахматова, В. Виноградова та інших висувається вчення про трансформаційний, генеративний, семантичний, комунікативний, структурно-семантичний синтаксис» [6, с. 3]. Вагомим здобутком сучасної синтаксичної теорії є монографії, підручники, навчальні посібники тощо (І. Вихованець «Граматика української мови. Синтаксис» (1993 р.); І. Слинко, Н. Гуйванюк, М. Кобилянська «Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання» (1994 р.); А. Загітко «Теоретична граматики української мови: Синтаксис» (2001 р.); К. Шульжук «Синтаксис української мови» (2004 р.); П. Дудик, Л. Прокопчук «Синтаксис української мови» (2010 р.) та ін.